„Täiskasvanute alajäseme veenilaiendite ja kroonilise venoosse puudulikkuse ennetamise, diagnoosimise ja ravi käsitlus“

I American Venous Forum

1.hindaja - Ceith Nikkolo

2.hindaja - Darja Moltšun

1.Ravijuhendi käsitlusala ja eesmärk	**Esimene hindaja**	**Teine hindaja**
1.1 Ravijuhendi üldine eesmärk (üldiseid eesmärke) on täpselt kirjeldatud.	**6**	**7**
1.2 Ravijuhendis käsitletud kliiniline küsimus (kliinilisi küsimusi) on täpselt kirjeldatud	**3**	**7**
1.3 Sihtrühm (patsiendid, üldsus jne), kelle tuleb ravijuhendit kohaldada, on täpselt kirjeldatud	**5**	**5**
Kokku	**53%**	
Kommentaarid	1.1 Eesmärk konkreetselt defineeritud. Eesmärgiks on välja töötada ravijuhend, mis tagab parimat ravi kvaliteeti, ei tõsta dramaatiliselt ravikulusid. Ravijuhend käsitleb venoossete haavandite ravi igal arstiabi tasemel. 1.2 Kliinilised küsimused on täpselt defineeritud. 1.3 Kliinilistest küsimustest tuleneb,kellele see ravijuhend suunatud on (aktiivsed haavandis, paranenud haavandid jne). Vanus jm tunnused ei ole täpsustatud. 1.2 Ravijuhendi alguses on kirjeldatud nelja kliinilist küsimust, kuid edaspidi pole neid välja toodud ja soovitused pole otseselt nendega seotud.	
2.Huvitatud osapoolte kaasatus		
2.4 Ravijuhendite koostajate hulka kuuluvad kõikide asjakohaste kutsealade esindajad.	**5**	**5**
2.5 Sihtrühma (patsiendid, üldsus jne) seisukohad ja eelistused on välja selgitatud.	**1**	**4**
2.6 Ravijuhendi kasutajad on selgelt määratletud.	**5**	**6**

Kokku	**56%**	
Kommentaarid	**2**.4 Koostjate meeskond on lai. Ülesloetletud nimed, kuid puudub info, mis profiiliga need arstid on, mis rolli need inimesed täitsid juhendi koostamisel. 2.5 Patsientide huvidele ei ole pööratud olulist tähepanu, koostajate hulgas ei ole patsiente. Soovituste ja kirjanduse hindamisel on arvestatud patsientide eelistustega (GRADE süsteem). 2.6 Ravijuhendi kasutajad on määratletud - arstid, kes ravivad vaskulaarhaiguseid ja haavandeid. 2.4 Koostajate nimekirjas on inimesed väga erinevatest organisatsioonidest ja seega võib eeldada, et kõik kutsealad on esindatud, aga täpsemalt pole andmeid esitatud.	
3.Koostamise täpsus		
3.7	**4**	**5**
3.8	**3**	**5**
3.9	**3**	**4**
3.10	**3**	**4**
3.11	**3**	**4**
3.12	**4**	**7**
3.13	**1**	**5**
3.14	**1**	**2**
Kokku	**44%**	
Kommentaarid	3.7 Kirjanduse otsingu strateegia ei ole detailselt kirjeldatud. Ei ole märgitud, mis ajavahemiku kirjandusega tegemist on, mis andmebaasid on kasutatud otsimiseks. 3.8 Valiku ja kaasaarvamise kriteeriumid on kirjeldatud: keel, uuringu tüüp(RCT jne), sihtrühm. 3.9 Uurigute hindamiseks kasutatud GRADE süsteem, kuid täpne informatsioon tõendusmaterjali tugevuste ja piirangute kohta puudub. 3.10 Soovituste väljatöötamisel kasutatud GRADE süsteem. Soovituste sõnastamise protsessi kohta täpne info puudub. 3.11 Kirjeldatud ravimeetodite positiivsed mõjud. Osade ravisoovituste puhul käsitletud ka kõrvalmõjud ja riskid 3.12 Igale soovitusele järgneb kirjanduse ülevaade, mille alusel see tehtud on. 3.13 Ravijuhendit on hinnanud sõltumatud	

	eksperdid, kuid puudub info kes need olid ja kuidas see protsess toimus. 3.14 Ravijuhendi lõpus on väljatoodud arengu suunad ja nõrgemad kohad, kus puudub piisav tõenduspõhisus. Ravijuhendi uuendamise plaan ei ole paika pandud.	
4.Esitamise selgus		
4.15 Soovitused on selged ja ühetähenduslikud	**7**	**7**
4.16 Erinevad võimalused seisundi või terviseprobleemi käsitlemiseks on selgelt esitatud.	**5**	**7**
4.17 Soovitused on kergesti leitavad.	**7**	**7**
Kokku	**94%**	
Kommentaarid	4.15 Soovitused on ühetähenduslikud ja selged. 4.16 Käsitletud kõiki ravimeetodeid, nii konservatiivseid kui invasiivseid 4.17 Soovituste kokkuvõte ravijuhendi alguses aitab leida vajaliku informatsiooni. Soovitused on nii juhendi alguses eraldi väljatoodud, kui ka hiljem iga lõigu alguses uuesti esitatud.	
5.Rakendatavus		
5.18 Ravijuhendis kirjeldatakse rakendamist soodustavaid ja takistavaid tegureid.	**2**	**5**
5.19 Ravijuhend pakub suunised ja/või vahendid soovituste rakendamiseks praktikas.	**2**	**3**
5.20 Soovituste rakendamisega kaasnevat võimalikku mõju ressurssidele on arvestatud.	**2**	**5**
5.21 Ravijuhendis esitatakse järelevalve ja/või auditeerimise kriteeriumid.	**1**	**2**
Kokku	**29%**	
Kommentaarid	5.18 Enamus ravijuhendis kirjeldatuid ravimeetodeid on Eestis kättesaadavad, va teatud invasiivsed metoodikad. Juhend on rakendatav Eesti tingimustes. 5.21 Auditeerimise kriteeriumid ei ole määratletud	

6.Koostajate sõltumatus		
6.22 Rahastava asutuse seisukohad ei ole mõjutanud ravijuhendi sisu.	**2**	**4**
6.23 Ravijuhendi koostajate huvid on deklareeritud ja nendega on tegeletud.	**1**	**2**
Kokku	**0%**	
Kommentaarid	6.22 ja 6.23 info puudub 6.22 Arvestades, et tegemist on nö. erialaseltside poolt koostatud juhenditega, siis tõenäoliselt rahastus ei ole mõjutanud sisu, kuid samas selgelt pole seda välja toodud. 6.23 Huvide deklaratioon puudub.	
7.Ravijuhendi kokkuvõttev hinnang	Ravijuhend on üsna kergesti loetav. Baseerub tõenduspõhisele ja adekvaatsele kirjandusele. Hõlmab kõiki ravimeetodeid ja sisurikkas. Puudulikuks jääb koostamise metoodika kirjeldus. Kui meie eesmärgiks oleks venoosse haavadi käsitlemine, siis soovitaks antud juhendit koos täiendustega kasutada. Praegusel juhul aga antud juhend ei haaku väga meie eesmärkidega.	
7.1 Hinnake ravijuhendi üldist kvaliteeti.	**4**	**5**
7.2 Soovitan ravijuhendit kasutada.	**Jah**	**Ei**
Kokku	**58%**	

2. European Dermatology Forum

1.hindaja Kaarel Tammur

2. hundaja Doris Mark

1.Ravijuhendi käsitlusala ja eesmärk	**Esimene hindaja**	**Teine hindaja**
1.1 Ravijuhendi üldine eesmärk (üldiseid eesmärke) on täpselt kirjeldatud.	**5**	**7**
1.2 Ravijuhendis käsitletud kliiniline küsimus (kliinilisi küsimusi) on täpselt kirjeldatud	**1**	**7**
1.3 Sihtrühm (patsiendid, üldsus jne), kelle tuleb ravijuhendit kohaldada, on täpselt kirjeldatud	**1**	**6**
Kokku	**58%**	
Kommentaarid	Ravijuhendi eesmärk ja sihtrühm (venoosse haavandiga pt) on kirjeldatud. Kliinilised küsimused (teemad) on eraldi peatükkidena kirjeldatud	
2.Huvitatud osapoolte kaasatus		
2.4 Ravijuhendite koostajate hulka kuuluvad kõikide asjakohaste kutsealade esindajad.	**1**	**6**
2.5 Sihtrühma (patsiendid, üldsus jne) seisukohad ja eelistused on välja selgitatud.	**1**	**1**
2.6 Ravijuhendi kasutajad on selgelt määratletud.	**4**	**7**
Kokku	**39%**	

Kommentaarid	Ei ole täpsustatud, milliste kutsealase esindajad on kaasatud. 2.4 Koostajate erialasaid eraldi väljatoodud ei ole. Tegemist on rahvusvahelise töörühmaga, erinevatest euroopa kliinikutest.	
3.Koostamise täpsus		
3.7	**5**	**6**
3.8	**1**	**1**
3.9	**2**	**5**
3.10	**3**	**4**
3.11	**3**	**5**
3.12	**5**	**7**
3.13	**1**	**7**
3.14	**1**	**7**
Kokku	**49%**	
Kommentaarid	3.8 Tõendusmaterjali valiku tegid töögrupi liikmed, valikukriteeriumid sõnastatud ei ole. 3.9 Tõendusmaterjal on hinnatud tugevuse alusel 5 gruppi : A1,A2,B,C,D 3.10 soovituste sõnastamisel on arvestatud lisaks tõendusmaterjali ka maksumuse, patsientide soovide/võimalustega, ravi kättesaadavusega.	
4.Esitamise selgus		
4.15 Soovitused on selged ja ühetähenduslikud	**5**	**7**
4.16 Erinevad võimalused seisundi või terviseprobleemi käsitlemiseks on selgelt esitatud.	**4**	**4**
4.17 Soovitused on kergesti leitavad.	**6**	**7**
Kokku	**75%**	

Kommentaarid		
5.Rakendatavus		
5.18 Ravijuhendis kirjeldatakse rakendamist soodustavaid ja takistavaid tegureid.	**2**	**2**
5.19 Ravijuhend pakub suunised ja/või vahendid soovituste rakendamiseks praktikas.	**1**	**2**
5.20 Soovituste rakendamisega kaasnevat võimalikku mõju ressurssidele on arvestatud.	**1**	**1**
5.21 Ravijuhendis esitatakse järelevalve ja/või auditeerimise kriteeriumid.	**1**	**7**
Kokku	**19%**	
Kommentaarid	Rakendamist soodustavaid tegureid ega soovitusi praktikas rakendamiseks ei ole esitatud. Ravijuhendis on esitatud auditeerimise kriteeriumid.	
6.Koostajate sõltumatus		
6.22 Rahastava asutuse seisukohad ei ole mõjutanud ravijuhendi sisu.	**1**	**7**
6.23 Ravijuhendi koostajate huvid on deklareeritud ja nendega on tegeletud.	**6**	**7**
Kokku	**0%**	
Kommentaarid	**6.22- ei ole infot selle kohta**	
7.Ravijuhendi kokkuvõttev hinnang	1. Pigem ei soovita kasutada, kuivõrd ravijuhendi kvaliteet on minu hinnangul kesine: allikate kvaliteeti on hinnatud pealiskaudselt, kasutatud vähe allikaid, enamik soovitusi põhineb suures osas ekspertarvamusel, mitte tõenduspõhisel infol.	

	Tekst on kohati segane ja raskestimõistetav ning järeldused lihtsustatud. 2. Tegemist on kokkuvõtliku ravijuhendiga kroonilise haavandiga patsiendi käsitluse osas. Kuna ravijuhend keskendub haavandiga patsiendile siis väiksema astme (C1-C4) varikoosiga patsiente käsitletud ei ole.	
7.1 Hinnake ravijuhendi üldist kvaliteeti.	**3**	**5**
7.2 Soovitan ravijuhendit kasutada.	**Jah, koos täiendustega**	**Ei**
Kokku	**50%**	

3. Soome juhend

Hindaja Tatjana Meister

1.Ravijuhendi käsitlusala ja eesmärk	**Esimene hindaja**	**Teine hindaja**
1.1 Ravijuhendi üldine eesmärk (üldiseid eesmärke) on täpselt kirjeldatud.	**6**	
1.2 Ravijuhendis käsitletud kliiniline küsimus (kliinilisi küsimusi) on täpselt kirjeldatud	**5**	
1.3 Sihtrühm (patsiendid, üldsus jne), kelle tuleb ravijuhendit kohaldada, on täpselt kirjeldatud	**6**	
Kokku	**78%**	
Kommentaarid	ONLINe- versioonis kliinilised küsimused esitatud väidetena (ei sisalda PICO fprmaati). Eraldi kirjutatud, et ravijuhendit koostatud GRADe metodoloogia järgi, mis eeldab kliiniliste küsimuste püstitamist PICO formaadis.	
2.Huvitatud osapoolte kaasatus		
2.4 Ravijuhendite koostajate hulka kuuluvad kõikide asjakohaste kutsealade esindajad.	**6**	
2.5 Sihtrühma (patsiendid, üldsus jne) seisukohad ja eelistused on välja selgitatud.	**3**	
2.6 Ravijuhendi kasutajad on selgelt määratletud.	**7**	
Kokku	**72%**	

Kommentaarid	Ravijuhendi koostajate hulka kuuluvad veresoontekirurgid, üldarstid, infektsionist, dermatoloog, plastikakirurg, ortopeed, dieediarst. Ravijuhend on mõeldud kõigile, kes erialaselt puutuvad kokku kroonilise venoosse haavandiga.	
3.Koostamise täpsus		
3.7	**6**	
3.8	**5**	
3.9	**5**	
3.10	**6**	
3.11	**5**	
3.12	**7**	
3.13	**3**	
3.14	**6**	
Kokku	**75%**	
Kommentaarid	Ravijuhendi koostamise protsessi ei ole täpsemalt kirjeldatud antud ravijuhendi raames. Täpsustati, et ravijuhend sai koostatud vastavat ravijuhendite koostamise käsiraamatule, mis põhineb GRADe metodoloogial. Ravijuhendite koostamise käsiraamat on saadaval samal koduleheküljel.	
4.Esitamise selgus		
4.15 Soovitused on selged ja ühetähenduslikud	**7**	
4.16 Erinevad võimalused seisundi või terviseprobleemi käsitlemiseks on selgelt esitatud.	**6**	
4.17 Soovitused on kergesti leitavad.	**7**	

Kokku	**94%**	
Kommentaarid		
5.Rakendatavus		
5.18 Ravijuhendis kirjeldatakse rakendamist soodustavaid ja takistavaid tegureid.	**5**	
5.19 Ravijuhend pakub suunised ja/või vahendid soovituste rakendamiseks praktikas.	**4**	
5.20 Soovituste rakendamisega kaasnevat võimalikku mõju ressurssidele on arvestatud.	**6**	
5.21 Ravijuhendis esitatakse järelevalve ja/või auditeerimise kriteeriumid.	**3**	
Kokku	**58%**	
Kommentaarid		
6.Koostajate sõltumatus		
6.22 Rahastava asutuse seisukohad ei ole mõjutanud ravijuhendi sisu.	**5**	
6.23 Ravijuhendi koostajate huvid on deklareeritud ja nendega on tegeletud.	**6**	
Kokku	**0%**	
Kommentaarid		
7.Ravijuhendi kokkuvõttev hinnang		
7.1 Hinnake ravijuhendi üldist kvaliteeti.	**6**	

7.2 Soovitan ravijuhendit kasutada.	**Jah**	
Kokku	**100%**	

4. The wound and burn guideline

1. hindaja Ceith Nikkolo

2.hindaja Darja Moltšun

1.Ravijuhendi käsitlusala ja eesmärk	**Esimene hindaja**	**Teine hindaja**
1.1 Ravijuhendi üldine eesmärk (üldiseid eesmärke) on täpselt kirjeldatud.	**3**	**5**
1.2 Ravijuhendis käsitletud kliiniline küsimus (kliinilisi küsimusi) on täpselt kirjeldatud	**6**	**7**
1.3 Sihtrühm (patsiendid, üldsus jne), kelle tuleb ravijuhendit kohaldada, on täpselt kirjeldatud	**3**	**4**
Kokku	**61%**	
Kommentaarid	1.1 The present Guidelines for the Management ofLower Leg Ulcers/Varicose Veins show the current standardsof the diagnosis and treatment in Japan. 1.3 Sihtrüm ei ole väga täpselt kirjeldatud, ilmselt kõik patsiendid venoossete haavanditega.	
2.Huvitatud osapoolte kaasatus		
2.4 Ravijuhendite koostajate hulka kuuluvad kõikide asjakohaste kutsealade esindajad.	**2**	**3**
2.5 Sihtrühma (patsiendid, üldsus jne) seisukohad ja eelistused on välja selgitatud.	**1**	**3**
2.6 Ravijuhendi kasutajad on selgelt määratletud.	**5**	**6**
Kokku	**39%**	

Kommentaarid	**2.4 Enamasti dermatoloogid. 2.5 patsiendite eelistused ja seisukohad ie ole mainitud, kommiteesse patsiendid ei ole haaratud 2.6 dermatoloogid** **2.4 Koostajate nimekirjas on kõik deramtoloogia valdkonna inimesed, väljaarvatud 1 inimene, kes on dermatoloogia ja plastikakirurgia osakonnast - seega väga ühekülgne koostajate seltskond!**	
3.Koostamise täpsus		
3.7	**5**	**5**
3.8	**4**	**6**
3.9	**2**	**3**
3.10	**2**	**5**
3.11	**3**	**3**
3.12	**5**	**5**
3.13	**6**	**6**
3.14	**6**	**7**
Kokku	**59%**	
Kommentaarid	Andmebaasid: Medline, PubMed, Japana Centra Revuo Medicina Web and Cochrane Database of Systematic Reviews of ALL EBM Reviews. References obtained by manual search of each member were also added.Search period: The published work that could be searched between January 1980 and December 2008 was reviewed. Adoption criteria: Priority was placed on systematic reviews of randomized controlled trials (RCT) and papers on individualRCT. If they were not available, papers on cohort studies andcase–control studies were adopted.	

4.Esitamise selgus		
4.15 Soovitused on selged ja ühetähenduslikud	**5**	**6**
4.16 Erinevad võimalused seisundi või terviseprobleemi käsitlemiseks on selgelt esitatud.	**4**	**4**
4.17 Soovitused on kergesti leitavad.	**6**	**6**
Kokku	**69%**	
Kommentaarid		
5.Rakendatavus		
5.18 Ravijuhendis kirjeldatakse rakendamist soodustavaid ja takistavaid tegureid.	**1**	**3**
5.19 Ravijuhend pakub suunised ja/või vahendid soovituste rakendamiseks praktikas.	**2**	**6**
5.20 Soovituste rakendamisega kaasnevat võimalikku mõju ressurssidele on arvestatud.	**1**	**2**
5.21 Ravijuhendis esitatakse järelevalve ja/või auditeerimise kriteeriumid.	**1**	**2**
Kokku	**21%**	
Kommentaarid	5.19 illusratiivne materjal, skeemid, mis lihtsustavat juhendi kasutamist 5.20 majanduslikku analüüsi ei ole tehtud	
6.Koostajate sõltumatus		
6.22 Rahastava asutuse seisukohad ei ole	**6**	**7**

mõjutanud ravijuhendi sisu.		
6.23 Ravijuhendi koostajate huvid on deklareeritud ja nendega on tegeletud.	**6**	**7**
Kokku	**0%**	
Kommentaarid		
7.Ravijuhendi kokkuvõttev hinnang	1. Praktiline ravijuhend. Lihtne lugeda. Rakendatav Eesti tingimustes. 2. Antud ravijuhend väga pealiskaudne. Kuigi on nö. haavandi juhend, siis käsitleb ka varikoosi, kuid siiski väga lühikese ülevaate saab antud teemal ja ka kasutatud kirjandus üpris piiratud.	
7.1 Hinnake ravijuhendi üldist kvaliteeti.	**3**	**4**
7.2 Soovitan ravijuhendit kasutada.	**Jah**	**Ei**
Kokku	**42%**	